

Số: *95*/KH-TTYT

Đồng Văn, ngày *15* tháng 5 năm 2019

KẾ HOẠCH

Truyền thông uống bổ sung Vitamin A kết hợp tẩy giun cho trẻ em dưới 5 tuổi đợt I năm 2019 trên địa bàn huyện Đồng Văn

Thực hiện Kế hoạch số 1103/KH-UBND, ngày 14 tháng 5 năm 2019 của UBND huyện Đồng Văn, về việc truyền thông giáo dục phòng chống thiếu vi chất dinh dưỡng cho bà mẹ và trẻ em năm 2019;

Trung tâm Y tế huyện Đồng Văn xây dựng kế hoạch truyền thông uống bổ sung Vitamin A kết hợp tẩy giun cho trẻ em dưới 5 tuổi đợt I năm 2019 như sau:

I. MỤC TIÊU CHUNG

Bổ sung vi chất dinh dưỡng cần thiết cho phụ nữ sau sinh và trẻ em dưới 5 tuổi; nâng cao nhận thức, kỹ năng thực hành của cộng đồng về dinh dưỡng hợp lý, góp phần đáp ứng nhu cầu cần thiết cho sự phát triển thể chất toàn diện cho trẻ em trên địa bàn huyện Đồng Văn.

II. MỤC TIÊU CỤ THỂ

- 100% các bà mẹ có con nhỏ dưới 5 tuổi được truyền thông giáo dục dinh dưỡng về phòng chống thiếu vi chất dinh dưỡng cho trẻ em, bà mẹ nuôi con < 5 tuổi và phụ nữ có thai.

- Phối hợp với các cơ quan, ban ngành đoàn thể huyện, xã, thị trấn tổ chức truyền thông qua các phương tiện thông tin đại chúng, truyền thông trực tiếp qua các buổi họp thôn, trường học.

III. NỘI DUNG TRUYỀN THÔNG

1. Thời gian triển khai

- Bắt đầu từ ngày 01/06 đến hết ngày 02/06/2019.

- Phạm vi triển khai: 19/19 xã, thị trấn.

2. Truyền thông trên thông tin đại chúng

- Nội dung: Giáo dục dinh dưỡng hợp lý, phòng chống suy dinh dưỡng trẻ em, phòng chống thiếu vi chất dinh dưỡng như: Vitamin A, sắt, Iốt ở trẻ em và các bà mẹ sau sinh; bệnh giun, sán ở trẻ em.

* Hình thức và thời lượng truyền thông chiến dịch.

- Tại Trung tâm huyện.

+ Truyền thông trên Đài phát thanh truyền hình huyện: 01 lần/ngày, từ ngày 15/5/2018 đến ngày 02/6/2019.

- Tại các xã, thị trấn: Truyền thông trên hệ thống loa truyền thanh xã, thị trấn mỗi ngày 1 lần, từ ngày 15/5/2018 đến ngày 02/6/2019.

* Trách nhiệm thực hiện của các đơn vị trong công tác truyền thông.

- Trung tâm Y tế huyện: (Phòng truyền thông).
- + Soạn tài liệu. Thực hiện phân bổ cho các xã, thị trấn 1 tuần trước khi triển khai chiến dịch.
- + Phối hợp với cơ quan thông tin đại chúng tại huyện để triển khai các hoạt động truyền thông tại trung tâm huyện.
- Trạm Y tế các xã, thị trấn:
 - + Tiếp nhận tài liệu truyền thông do huyện cung cấp.
 - + Phối hợp với Ban Văn hóa xã, thị trấn triển khai truyền thông trước và trong suốt thời gian triển khai chiến dịch tại địa phương.

IV. KINH PHÍ

Sử dụng kinh phí truyền thông lồng ghép các chương trình mục tiêu Y tế - Dân số năm 2019 (nếu có) và hỗ trợ của đơn vị.

V. TỔ CHỨC THỰC HIỆN

- Giao cho Phòng truyền thông GDSK Trung tâm Y tế huyện phối hợp với Khoa, phòng liên quan chuẩn bị các nội dung bài truyền thông, tài liệu truyền thông. Cử cán bộ tham gia các buổi truyền thông tại huyện, xã, thị trấn.
- Các Trạm Y tế xã, thị trấn, PKĐKKV tiếp nhận bài truyền thông và tổ chức các buổi truyền thông theo nội dung kế hoạch. Sau khi kết thúc đợt truyền thông, Trạm Y tế các xã, thị trấn gửi báo cáo về Trung tâm Y tế huyện (Phòng truyền thông GDSK) trước ngày 14/6/2019 để tổng hợp báo cáo gửi khoa TTGDSK, Trung tâm Kiểm soát bệnh tật tỉnh.

Trên đây là Kế hoạch truyền thông uống bổ sung Vitamin A kết hợp tẩy giun cho trẻ em dưới 5 tuổi đợt I năm 2019. Trung tâm Y tế huyện Đồng Văn yêu cầu các Khoa, phòng liên quan, Trạm Y tế các xã, thị trấn, PKĐKKV nghiêm túc triển khai thực hiện. /.

Nơi nhận:

- Trung tâm KSBT tỉnh;
- Ban Giám đốc TTYT;
- Trạm Y tế các xã, TT, PKĐKKV;
- Lưu: VT.

**KT. GIÁM ĐỐC
PHÓ GIÁM ĐỐC**

Lương Triệu Huynh

VAI TRÒ CỦA VITAMIN A ĐỐI VỚI CƠ THỂ

Thiếu vi chất dinh dưỡng nói chung và thiếu vitamin A nói riêng làm tăng nguy cơ mắc các bệnh truyền nhiễm, từ đó ảnh hưởng đến trí tuệ, tầm vóc, đặc biệt liên quan đến suy dinh dưỡng thấp còi ở trẻ.

Vai trò của Vitamin A

Vitamin A có tác dụng bảo vệ mắt, chống quáng gà và các bệnh khô mắt, đảm bảo sự phát triển bình thường của bộ xương, răng, bảo vệ tính toàn vẹn của tế bào biểu mô, niêm mạc, da. Ngoài ra, còn đóng vai trò quan trọng trong việc tăng trưởng và tăng cường miễn dịch của cơ thể, chống lại các bệnh nhiễm khuẩn, nhiễm vi rút và các bệnh về mắt.

Nguyên nhân bị thiếu vitamin A

- Cơ thể của chúng ta không tự tổng hợp được Vitamin A mà phải qua thức ăn cung cấp, do vậy nguyên nhân chính dẫn đến thiếu Vitamin A là do ăn các loại thức ăn nghèo Vitamin A và caroten.

- Ở trẻ nhỏ đang trong thời kỳ bú mẹ, nếu bữa ăn của mẹ thiếu Vitamin A thì sẽ ảnh hưởng trực tiếp đến trẻ hoặc trong thời kỳ cai sữa, nếu trong các bữa ăn của trẻ không cung cấp đầy đủ các chất dinh dưỡng, Vitamin và khoáng chất cũng sẽ gây nên tình trạng thiếu Vitamin A.

- Khi trẻ nhiễm giun, nhiễm khuẩn đặc biệt khi trẻ mắc bệnh sỏi, tiêu chảy, viêm đường hô hấp sẽ làm tăng nhu cầu Vitamin A trong cơ thể và gây nguy cơ thiếu Vitamin A.

- Trẻ bị suy dinh dưỡng nặng cũng là một trong những nguyên nhân dẫn đến thiếu Vitamin A do cơ thể thiếu đạm trong quá trình chuyển hóa và vận chuyển Vitamin A.

Hậu quả khi trẻ bị thiếu Vitamin A

- Thiếu Vitamin A nhẹ: Làm giảm phát triển cơ thể, tăng nguy cơ mắc bệnh nhiễm khuẩn đặc biệt là nhiễm khuẩn đường tiêu hóa (tiêu chảy) và nhiễm khuẩn đường hô hấp (viêm đường hô hấp).

- Thiếu Vitamin A nặng: Ngoài việc làm giảm sức đề kháng của cơ thể, trẻ kém phát triển về thể chất mà còn gây nên các tổn thương ở mắt. Do vậy, tất cả các trường hợp mắc bệnh từ quáng gà, khô kết mạc, vệt Bitot đến khô loét giác mạc đều phải được phát hiện sớm và điều trị kịp thời, tránh có thể dẫn đến mù lòa vĩnh viễn.

Để phòng chống thiếu Vitamin A

- Cải thiện bữa ăn hàng ngày: Trong các bữa ăn cần cung cấp đầy đủ chất dinh dưỡng và Vitamin A, đây được xem là giải pháp lâu dài để giải quyết các vấn đề thiếu hụt Vitamin A.

- Thực hiện nuôi con bằng sữa mẹ: Sữa mẹ là nguồn cung cấp Vitamin A tốt nhất đối với trẻ nhỏ, cho trẻ bú sớm trong vòng một giờ đầu sau sinh để tận dụng

nguồn sữa non quý giá, vì trong sữa non có nhiều Vitamin A và các kháng thể giúp trẻ phòng chống các tác nhân gây bệnh. Đồng thời, thực hiện cho trẻ bú mẹ hoàn toàn trong 6 tháng đầu. Khi tròn 6 tháng trẻ cần được ăn bổ sung hợp lý và tiếp tục duy trì bú sữa mẹ đến 24 tháng tuổi .

- Trong các bữa ăn cần có dầu hoặc mỡ để giúp hấp thu tốt Vitamin A. Các loại thức ăn nguồn gốc thực vật như rau xanh, cà rốt, rau dền, xoài, dưa hấu, đu đủ chín, cà chua, gấc,.. và các loại quả chín có màu vàng, đỏ, da cam chứa hàm lượng Beta-Caroten cao, Caroten khi vào cơ thể sẽ được chuyển hóa thành Vitamin A.

Ngoài ra hãy đưa trẻ từ 6 - 60 tháng tuổi đi uống bổ sung Vitamin A theo liều và theo lịch 2 lần/năm tại các Trạm Y tế xã, thị trấn trong toàn huyện.

Trần Nhị - TTYT huyện

Phòng tránh bệnh giun, sán ở trẻ em

Số người bị nhiễm giun, sán ở Việt Nam rất cao. Trong đó, tỷ lệ mắc bệnh nhiều nhất là trẻ em do ý thức giữ vệ sinh ở trẻ còn kém. Trẻ em bị nhiễm giun mà không được phát hiện và chữa trị, sẽ dẫn đến suy dinh dưỡng, tình trạng thiếu máu, thiếu sắt lâu dài sẽ gây ra những tác động bất lợi đối với sức khỏe của trẻ. Chính vì thế, các bạn nên chú trọng đến việc ăn uống và vệ sinh của trẻ để bảo vệ sức khỏe cho con mình. Điều kiện kinh tế xã hội còn thấp, tập quán sinh hoạt còn lạc hậu, thiếu vệ sinh là nguyên nhân chính dẫn đến các bệnh đường ruột trong đó có nhiễm giun sán.

* Các nguyên nhân gây nhiễm giun sán

- Do điều kiện khí hậu Việt Nam rất thích hợp cho các loại ký sinh trùng phát triển, trong khi đó, trong thức ăn của chúng ta như thịt bò tái, cá, thịt, cua, ếch, rau sống... là mầm mang rất nhiều giun sán.
- Trẻ ăn các loại rau và quả chưa được rửa sạch kỹ.
- Ăn uống với bát, chén, muống... rửa bằng nguồn nước bẩn. Nhất là khi dẫn trẻ đi ăn ở những tiệm ăn bên ngoài.
- Trẻ em thường hiếu động, chơi những trò chơi tiếp xúc nhiều với đất và bụi bẩn, hay ngồi xuống đất,...nhưng sau đó không được vệ sinh sạch sẽ.
- Trẻ hay ngậm các loại đồ chơi, vật lạ bẩn vào miệng.

* Triệu chứng và tác hại khi trẻ bị nhiễm giun sán

- Trẻ có giun thường gây ốm, xanh xao, bụng to bè, chậm lớn, kém ăn hay buồn nôn, có khi nôn ra thức ăn, nôn ra cả giun.
- Trẻ hay đau bụng vùng quanh rốn, rối loạn tiêu hóa, phân lỏng.
- Cơ thể trẻ gầy còm, ốm yếu, xanh xao, thiếu máu, hay bực tức, hay quấy khóc, tính tình thay đổi, lười vận động...
- Trẻ khó chịu, hậu môn bị ngứa, hay gãi, nhất là vào ban đêm. Do đó, trẻ ngủ không yên, hay nghiến răng và hay đái dầm.
- Trẻ bị sốt phát ban, rối loạn hô hấp...
- Giun có thể chui vào ống mật làm tắt ống mật, đi vào mạch máu, qua gan, phổi...Trẻ bị giun chui vào phổi làm cho bị ho kéo dài, gây gò, mệt mỏi.

* Phòng ngừa như thế nào?

Rửa tay sạch

Bàn tay là phương tiện truyền bệnh giun sán do nhiễm bẩn khi đi đại tiện, rửa dít cho trẻ, trẻ ngứa hậu môn đưa tay vào gãi...Do vậy, phải giáo dục trẻ thường xuyên rửa tay bằng xà phòng sát trùng, đặc biệt là sau khi đại tiện, trước khi ăn làm giảm tỷ lệ giun sán, tiêu chảy.

- Khi chế biến đồ ăn cũng phải đảm bảo đôi tay sạch sẽ để hạn chế nguy cơ trứng giun rơi vào thức ăn.

- Thường xuyên rửa tay hàng ngày là biện pháp tốt nhất để phòng giun sán.

Thực hiện ăn chín uống sôi, vệ sinh an toàn thực phẩm

Không sử dụng nguồn nước bị ô nhiễm, không an toàn để chế biến thức ăn, rửa ráy chân tay.

Nước dễ bị ô nhiễm trong quá trình vận chuyển hoặc do đồ chứa, can, thùng, bể chứa, không có nắp đậy, vì vậy, cần thường xuyên vệ sinh sạch sẽ nguồn nước, nơi chứa nước.

Thực hiện ăn chín, uống sôi, tuyệt đối không được uống nước lã. Không ăn thức ăn ôi thiu, không ăn đồ tái. Che đậy thức ăn không để chuột, gián bò vào. Trước khi ăn, nên nấu nóng lại, kể cả đồ ăn để trong tủ lạnh.

Đi vệ sinh an toàn

Trẻ em nông thôn có tỷ lệ nhiễm giun sán cao một phần là do nhà vệ sinh không đạt yêu cầu. Khi tiêu tiện vào nhà tiêu hợp vệ sinh sẽ ngăn chặn được sự lây lan nguồn bệnh vào môi trường.

Không chỉ trẻ em, mà cả nguồn lớn luôn phải giữ vệ sinh sạch sẽ, rửa tay sạch, vệ sinh môi trường, không để phân làm ô nhiễm nguồn nước, nhốt súc vật xa khỏi nơi sinh hoạt của gia đình... Giáo dục cho trẻ thường xuyên đi giày dép, kể cả đi học và ở nhà, không nên đi chân đất, nghịch cát, mặc quần thụng đít để hạn chế nguy cơ nhiễm bệnh giun móc...

Nâng cao nhận thức

Uống thuốc giun định kỳ 6 tháng một lần, 2 lần/năm.

Tất cả mọi người trong gia đình, kể cả người lớn đều phải chữa trị cùng một lúc với cháu bé thì mới trị hết được.

Đối với trẻ đã tẩy giun rồi mà vẫn còn xanh xao, gầy yếu, kém ăn, cần phải kiểm tra xem có loại giun sán gì khác nữa không, hoặc có thể trẻ bị bệnh khác như còi xương, suy dinh dưỡng, sơ nhiễm lao... để điều trị cho đúng.

Tuyên truyền để mọi người dân, kể cả trẻ em, nhất là các em học sinh hiểu và nắm được nguyên nhân, đường lây truyền và tác hại của giun sán cũng như cách phòng bệnh. Điều này giúp cho công tác phòng chống giun sán có hiệu quả cao nhất và giảm thiểu khả năng lan truyền trong cộng đồng.

Trần Nhị - TTYT